

Iliya — Na Daya

Na Farko da na Karshe

Jeff Pippenger

2023-07-31

Jawabin karshe na Tsohon Alkawari ya gabatar da alƙawarin bayyanar annabi Iliya tare da saƙo kafin babbar rana mai ban tsoro ta Ubangiji.

Ga shi, zan aiko muku da Iliya annabi kafin zuwan babban rana mai ban tsoro ta Ubangiji: Kuma zai mai da zuciyar ubanni ga 'ya'ya, da zuciyar 'ya'ya ga ubanninsu, don kada in zo in bugi kasa da la'ana. Malachi 4:5, 6.

Littafi Mai Tsarki a sarari yake cewa “babban nan, mai ban tsoro, ranar Ubangiji” ko kuma “la'anar” da Allah yake bugun “duniya da ita” an kuma siffanta su ta alama a matsayin “annobai bakwai na karshe” ko kuma “fushin Allah” a cikin littafin Ru'ya ta Yohanna. Babi na goma sha biyar na Ru'ya ta Yohanna yana gabatar da yanayin annabci da ke kaiwa ga zubowar manyan annobai bakwai na karshe, masu ban tsoro, na babi na goma sha shida.

Sai na ga wata alama kuma a cikin sama, babba mai banmamaki, mala'iku bakwai suna da annobai bakwai na karshe; gama a cikinsu ne fushin Allah ya cika.

Sai na ga kamar wani teku na gilashi gauraye da wuta; kuma wadanda suka yi nasara a kan dabbar, da siffarta, da alamarta, da adadin sunanta, suna tsaye a kan tekun gilashin, suna riƙe da garayoyin Allah. Kuma suna rera waƙar Musa bawan Allah, da waƙar Dan Ragon, suna cewa, Manya ne kuma abin al'ajabi ne ayyukanka, ya Ubangiji Allah Madaukaki; adalai ne kuma na gaskiya hanyoyinka, kai Sarkin tsarkaka. Wa zai ƙi jin tsoronka, ya Ubangiji, ya kuma daukaka sunanka? gama kai kaɗai ne mai tsarki; gama dukan al'ummai za su zo su yi sujada a gabanka; gama an bayyana shari'unƙa.

Bayan wadannan kuwa na duba, sai ga shi, an buɗe haikalin alfarwar shaidar da take cikin sama. Sai mala'iku bakwai suka fito daga haikalin, suna da annobai bakwai, sanye da lilin mai tsabta fari ƙalau, kuma ƙirjinsu a ɗaure da ɗamara na zinariya. Sai ɗaya daga cikin halittu huɗu ya ba mala'iku bakwai nan kwanuka bakwai na zinariya cike da fushin Allah, wanda yake rayayye har abada abadin. Sai haikalin ya cika da hayaƙi daga ɗaukakar Allah da kuma daga ikonsa; ba kuwa wani mutum da ya iya shiga cikin haikalin ba, sai da annobai bakwai na mala'iku bakwai ɗin suka cika. Ru'ya ta Yohanna 15:1–8.

Dalilin da ya sa “ba wanda ya iya shiga cikin haikali, sai da annobai bakwai na mala'iku bakwai suka cika” shi ne domin damar samun ceto takan rufe sa'ad da haikali ya cika da hayaƙi a babi na goma sha biyar. A lokacin ne wa'adin jarabawar da aka bai wa 'yan Adam domin su tuba su sami ceto ya ƙare. Sa'ad da aka kai wannan lokaci, “babbar rana mai ban tsoro ta Ubangiji” wadda Yohanna ya kira “annobai bakwai na karshe” za a zuba kafin Zuwan Almasihu na Biyu. Malakai ya kira wannan rana “mai ban tsoro,” kuma Ishaya ya bayyana ta a matsayin “baƙon aiki” na Allah.

Gama Ubangiji zai tashi kamar yadda ya yi a Dutsen Perazim, zai yi fushi kamar yadda ya yi a Kwarin Gibeyon, domin yā aikata aikinsa, bakon aikinsa; yā kuma cika aikinsa, bakon aikinsa. Saboda haka yanzu kada ku zama masu ba'a, don kada sarƙoƙinku su ƙarfafa: gama na ji daga wurin Ubangiji Allah Maɗaukakin Runduna hallaka, har da wadda aka ƙaddara a kan dukan duniya. Ishaya 28:21, 22.

Ko da yake “aikin mamakin” Allah ya shafi “dukan duniya,” wahayi ya bayyana sarai cewa zubowar annobai yana da alaƙa da tawayen al’umma guda ɗaya.

“Al’ummai na waje za su bi misalin Amurka. Ko da yake ita ce ta fara jagoranci, duk da haka irin wannan rikici zai zo a kan mutanenmu a dukkan sassan duniya.” Testimonies, volume 6, 395.

“Yayin da Amurka, ƙasar ’yancin addini, za ta haɗa kai da Paparoma wajen tilasta lamiri da kuma matsa wa mutane su girmama Asabar ta ƙarya, mutanen kowace ƙasa a doron duniya za a rinjaye su su bi misalinta.” Testimonies, juzu’i na 6, 18.

Kowace al’umma za ta cika kofinta na lokacin gwajinta, amma “hukuncin Allah” da Sister White ta bayyana a matsayin “halakar ƙasa”, “lokacin hallakarwar hukuncin Allah” kamar yadda ta kuma kira tarihin da ya fara da dokar Lahadi a Amurka, ba annobai bakwai na ƙarshe ba ne.

“Lokaci na zuwa sa’ad da za a, a wata ma’ana ta musamman, mayar da dokar Allah banza a ƙasarmu. Shugabannin al’ummarmu za su, ta hanyar dokokin majalisa, tilasta dokar Lahadi, kuma ta haka mutanen Allah za a jefa su cikin babban haɗari. Sa’ad da al’ummarmu, cikin majalisun dokokinta, za ta kafa dokoki domin ɗaure lamiran mutane game da hakkokinsu na addini, tana tilasta kiyaye Lahadi, kuma tana amfani da ikon zalunci a kan waɗanda suke kiyaye Asabar ta rana ta bakwai, to, dokar Allah za a, ga dukkan manufofi da a aikace, mayar da ita banza a ƙasarmu; kuma ridda ta ƙasa za ta biyo bayan halakar ƙasa.” Review and Herald, December 18, 1888.

Hukuncin Allah, waɗanda Sister White ta bayyana a matsayin “halakar ƙasa,” suna farawa ne da dokar Lahadi ta ƙasa kuma suna nuna farkon “aikinSa mai ban mamaki” na Allah, ko da yake aikin Allah mai ban mamaki ya fi dacewa a takamaance da annoba bakwai na ƙarshe. Cikakkiyar siffa ta aikin Allah mai ban mamaki tana bayyana sa’ad da aka ƙara kuɓutar daga Masar cikin layin hukuncin zartarwa na Allah. Annobar Masar, ko da yake adadinsu goma ne, an rarrabe su. Uku na farko an bambanta su da bakwai na ƙarshe. Saboda haka, kuɓutar daga Masar tana bayyana wani zamani da annoba uku na farko ke wakilta, wanda yake farawa da halakar ƙasar Amurka, kuma yana ci gaba har sai Mika’ilu ya tashi tsaye kuma lokacin gwaji na ɗan adam ya ƙare.

“Za a zartar da hukuncin Allah a kan waɗanda suke neman su zalunci su kuma hallaka mutanensa. Dogon haƙurinSa ga mugaye yana ƙarfafa mutane cikin ƙetarewa, amma duk da haka hukuncinsu tabbatacce ne kuma mai ban tsoro ne domin an daɗe ana jinkirta shi. ‘Ubangiji zai tashi kamar yadda ya yi a Dutsen Perazim, zai husata kamar yadda ya yi a kwarin Gibeon, domin ya yi aikinsa, aikinsa mai banmamaki; ya kuma cika aikinsa, aikinsa mai bakon abu.’ Ishaya 28:21. Ga Allahnmu mai jinƙai, aikin hukunci aiki ne mai bakon abu. ‘Muddin ina raye, in ji Ubangiji Allah, ba ni farin ciki da mutuwar mugaye.’ Ezekiel 33:11. Ubangiji ‘mai

jinkai ne, mai alheri, mai jinkirin fushi, mai yalwar alheri da gaskiya, ... mai gafarta mugunta da ketarewa da zunubi.' Duk da haka, ba zai 'bar mai laifi ba tare da hukunci ba ko kaɗan.' 'Ubangiji mai jinkirin fushi ne, kuma mai girma cikin iko, ba kuwa zai kuɓutar da mugaye daga hukunci ko kaɗan ba.' Fitowa 34:6, 7; Nahum 1:3. Ta wurin abubuwa masu ban tsoro cikin adalci zai tabbatar da ikon dokarsa da aka tattake. Tsananin sakamakon da yake jiran mai ketarewa ana iya auna shi ta wurin jinkirin da Ubangiji yake yi wajen zartar da adalci. Al'ummar da yake jure wa na dogon lokaci, wadda kuma ba zai bugi ba sai ta cika ma'aunin muguntarta a lissafin Allah, a karshe za ta sha koƙon fushi marar gaurayawa da jinkai."

"Sa'ad da Almasihu ya daina yin cetonsa a cikin Wuri Mai Tsarki, za a zubo fushin nan marar gaurayawa da aka yi gargadinsa a kan waɗanda suke yi wa dabbar da surarta sujada, suna kuma karɓar alamarta (Ru'ya ta Yohanna 14:9, 10). Annobar da ta sauko a kan Masar sa'ad da Allah yake shirin kuɓutar da Isra'ila ta yi kama, a halinta, da waɗancan hukunce-hukunce mafi muni kuma mafi faɗi waɗanda za su faɗo a kan duniya gab da kuɓutar mutanen Allah ta karshe. Mai wahayi ya ce, yana kwatanta waɗannan mugayen azabobi: 'Sai wani mummunan kurji mai ciwo ya faɗa wa mutanen da suke da alamar dabbar, da kuma waɗanda suke yi wa surarta sujada.' Teku kuwa 'ya zama kamar jinin mamaci: kuma dukan rai mai rai da yake cikin teku ya mutu.' Kuma 'koguna da maɓuɓɓugan ruwa ... suka zama jini.' Ko da yake waɗannan bulala suna da ban tsoro kwarai, adalcin Allah yana nan cikakke a gaskata shi. Mala'ikan Allah ya furta cewa: 'Mai adalci ne Kai, ya Ubangiji, ... domin haka Ka yi hukunci. Gama sun zubar da jinin tsarkaka da annabawa, Ka kuwa ba su jini su sha; gama sun cancanta.' Ru'ya ta Yohanna 16:2-6. Ta wurin yanke wa mutanen Allah hukuncin kisa, hakika sun ɗauki laifin jininsu kamar dai hannuwansu ne suka zubar da shi. Haka kuma Almasihu ya bayyana Yahudawan zamaninsa masu laifin dukan jinin tsarkaka da aka zubar tun daga kwanakin Habila; gama suna da ruhu iri ɗaya ne, suna kuma neman su aikata irin wannan aiki tare da waɗannan masu kisan annabawa.

"A annobar da ta biyo baya, an ba rana iko 'ta kɔne mutane da wuta. Kuma mutane suka kɔne da tsananin zafi.' Ayoyi 8, 9. Annabawa sun bayyana yanayin duniya a wannan lokaci mai ban tsoro haka: 'Kasar tana makoki; ... gama amfanin gona na jeji ya lalace.... Dukan itatuwan jeji sun bushe: gama farin ciki ya bushe daga 'ya'yan mutane.' 'Irin ya ruɓe a karkashin mototsinsu, rumbunan ajiya sun zama kufai.... Yaya dabbobi suke nishi! Garkunan shanu suna ruɗewa, gama ba su da makiyaya.... Kogunan ruwa sun bushe, wuta kuma ta cinye makiyayan jeji.' 'Waƙoƙin haikali za su zama kururuwa a wannan rana, in ji Ubangiji Allah: za a yi gawawwaki masu yawa a kowane wuri; za su jefar da su waje cikin shiru.' Joel 1:10-12, 17-20; Amos 8:3."

"Waɗannan annobai ba na duniya baki ɗaya ba ne, in ba haka ba da an hallaka mazaunan duniya gaba ɗaya. Duk da haka, za su kasance mafi muni daga cikin bulalan azaba da mutanen duniya suka taɓa sani. Dukan hukunce-hukuncen da aka zartar a kan mutane, kafin rufe kofar alheri, sun kasance gauraye da jinkai. Jinin Kristi mai roko ya kare mai zunubi daga karɓar cikakken gwargwadon laifinsa; amma a cikin hukunci na karshe, za a zubo fushi ba tare da gaurayawa da jinkai ba.

“A wannan rana, taron jama’a masu yawa za su yi marmarin samun mafakar jinkan Allah wanda suka dade suna raina shi. ‘Ga shi, kwanaki na zuwa, in ji Ubangiji Allah, da zan aiko da yunwa a cikin kasar, ba yunwar burodi ba, ko kishirwar ruwa ba, sai dai ta jin maganar Ubangiji: kuma za su yi ta yawo daga teku zuwa teku, kuma daga arewa har gabas, za su ruga suna kai da kawo domin neman maganar Ubangiji, amma ba za su same ta ba.’ Amos 8:11, 12.” The Great Controversy, 627–629.

A cikin sakin layin da ya gabata an bayyana cewa, “Al’ummar da Yake jimre wa, wadda kuma ba zai buge ta ba sai ta cika ma’aunin muguntarta a lissafin Allah, a karshe za ta sha kokon fushi marar gaurayawa da jinkai.” Ta kuma rubuta a cikin wannan sakin layin cewa, “Annoban da suka sauko a kan Masar sa’ad da Allah yake dab da kubutar da Isra’ila sun yi kama a yanayi da wadannan hukunta-hukunta mafi tsanani da mafi fadi wadanda za su auko wa duniya kafin kubuta ta karshe ta mutanen Allah.” Al’ummar (Amurka) da ta cika “ma’aunin mugunta” za ta sha wahalhalun annobai masu kama da annobai goma na Masar.

An raba annobar Masar zuwa zamani biyu. Annoba uku na farko sun sauko a kan kowa, amma annoba bakwai na karshe sun fada ne a kan Masarawa kadai.

A ranar nan kuwa zan ware kasar Goshen, inda mutanena suke zaune, domin kada kudajen nan masu taro su kasance a can; domin ka sani ni ne Ubangiji a tsakiyar duniya. Fitowa 8:22.

Annoba uku na fari a kasar Masar sun fadi a ko’ina, amma Goshen, inda Ibraniyawa suke zaune, bai sami annoba bakwai na karshe na Masar ba. Amurka ce al’ummar da take cika kokonta na mugunta a lokacin dokar Lahadi. A wannan lokaci, ridda ta kasa tana biye da hallakar kasa, amma shari’o’in da suke kawo hallakar kasa suna gauraye da jinkai har sai Mika’ilu ya tashi tsaye kuma lokacin gwaji ya rufe ga dukan ’yan Adam. A lokacin dokar Lahadi a Amurka, mafi yawan wadanda yanzu suke ikirarin masu kiyaye Asabaci ne za su rusuna wa masu mulki kuma su karfi alamar dabbar. A wannan lokaci, batun dokar Lahadi ya zama gwaji na ruhaniya ga wadanda suka kasance a wajen Adventism. Daga dokar Lahadi a Amurka har sai Mika’ilu ya tashi tsaye ne babban tattara ma’aikatan awa ta goma sha daya, amma kofa ta riga ta rufe a kan wadanda ake dauka da alhakin hasken Asabacin rana ta bakwai kafin dokar Lahadi.

“Yayinda kwanaki suke wucewa kara da kari, yana kara bayyana cewa shari’un Allah suna cikin duniya. Ta wurin wuta da ambaliya da girgizar kasa yana gargadin mazaunan wannan duniya game da kusantowarsa. Lokaci yana karatowa sa’ad da babban rikici a tarihin duniya zai zo, sa’ad da za a lura da kowane motsi a cikin mulkin Allah da tsananin sha’awa da fargaba marar misaltuwa. Cikin saurin jere, shari’un Allah za su bi juna—wuta da ambaliya da girgizar kasa, tare da yaki da zubar da jini.”

“Da ma mutane su san lokacin ziyarar da ake musu! Akwai mutane da yawa da har yanzu ba su ji gaskiyar gwaji domin wannan lokaci ba. Akwai kuma mutane da yawa wadanda Ruhun Allah yake ta kokawa da su. Lokacin hallakar da hukunce-hukuncen Allah zai kawo lokaci ne na jinkai ga wadanda ba su sami zarafin koyon abin da yake gaskiya ba. Cikin tausayawa Ubangiji zai dubi wadannan. Zuciyarsa ta jinkai ta tabu; hannunsa kuma har yanzu a mife yake domin ya ceci, alhali kofa a rufe take ga wadanda ba su yarda su shiga ba.”

“An nuna jinkai Allah cikin dogon haƙurinsa. Yana riƙe hukuncensa baya, yana jiran a busa saƙon gargadi ga kowa. Kai, da mutanenmu za su ji yadda ya kamata nauyin alhakin da yake a kansu na isar da saƙon ƙarshe na jinkai ga duniya, da wane babban aiki mai banmamaki za a yi!” Testimonies, juzu’i na 9, 97.

A cikin saƙin layin da ya gabata ta bayyana cewa, “lokacin shari’o’in hallaka na Allah lokaci ne na jinkai ga waɗanda ba su taɓa samun dama su koyi abin da yake gaskiya ba.” A cikin saƙin layi na gaba kuma ta yi nuni da wannan zamani a matsayin “lokacin wahala.”

“Na ga cewa Asabar mai tsarki ita ce, kuma za ta kasance, katangar rarrabewa tsakanin Isra’ila na gaskiya na Allah da marasa bangaskiya; kuma cewa Asabar ita ce babban batu, domin ta haɗa zukaɗan ƙaunataɗun tsarkakan Allah masu jira. Kuma idan wani ya gaskata, ya kiyaye Asabar, ya kuma karɓi albarkar da take tattare da ita, sa’an nan kuma ya yashe ta, ya karya umarni mai tsarki, to, zai rufe ƙofofin Birni Mai Tsarki a kan kansa, da tabbaci kamar yadda akwai Allah mai mulki a cikin sama ta bisa. Na ga cewa Allah yana da ’ya’ya, waɗanda ba sa gani kuma ba sa kiyaye Asabar. Ba su ƙi hasken da yake a kanta ba. Kuma a farkon lokacin wahala, aka cika mu da Ruhu Mai Tsarki yayin da muka fita muka shelanta Asabar cikin cikakken bayani. Wannan ya fusata ikkilisiya, da Adventist na suna kawai, domin ba su iya karya gaskiyar Asabar ba. Kuma a wannan lokaci, zaɓaɓɓun Allah duk suka gani sarai cewa muna da gaskiya, sai suka fito suka jure tsanantawa tare da mu.” A Word to the Little Flock, 18, 19.

Ko da yake an yi masa ɗan gyara kaɗan, wannan nassi ɗin da aka ambata yanzu haka ana samunsa a cikin littafin Early Writings. A cikin wannan littafi ta haɗa da bayani a kan maganarta game da “lokacin wahala.” A Word to the Little Flock shi ne bugu na farko na aminataɗun Millerites da suka yi rashin cika tsammani bayan Babban Rashin Cika Tsammani na 22 ga Oktoba, 1844, kuma shekaru da dama bayan haka, sa’ad da masu gyara suka yi amfani da wasu sassa na wannan ƙasidar don su haɗa su a cikin littafin Early Writings, sai suka fayyace cewa “lokacin wahala” da aka yi nufi da shi ba annobai bakwai na ƙarshe ba ne, domin idan aka zuba annobai bakwai na ƙarshe babu jinkai da ya gaurayu da hukunce-hukuncen.

“1. A shafi na 33 an kawo abin da yake biye: ‘Na ga cewa Asabar mai tsarki ita ce, kuma za ta kasance, bangon rarrabewa tsakanin Isra’ila na gaskiya na Allah da marasa bangaskiya; kuma cewa Asabar ita ce babbar tambayar da za ta haɗa zukaɗan ƙaunataɗun tsarkakan Allah masu jira. Na ga cewa Allah yana da ’ya’ya waɗanda ba sa gani kuma ba sa kiyaye Asabar. Ba su ƙi hasken da yake kanta ba. Kuma a farkon lokacin wahala, an cika mu da Ruhu Mai Tsarki yayin da muka fita muka yi shelar Asabar a sarari fiye da ɗa.’”

“An ba da wannan wahayi a shekara ta 1847 a lokacin da kaɗan ne ƙwarai daga cikin ’yan’uwan Advent suke kiyaye Asabar, kuma daga cikin waɗannan ma kaɗan ne suka ɗauka cewa kiyaye ta na da muhimmanci isa ya ja layi tsakanin mutanen Allah da marasa bangaskiya. Yanzu cikar wannan wahayi ta fara bayyana. ‘Farkon wancan lokacin wahala,’ da aka ambata a nan, ba ya nufin lokacin da annobai za su fara zubowa ba, sai dai wani ɗan gajeren lokaci ne kafin a zuba su, alhali Kristi yana cikin Wuri Mai Tsarki. A wancan lokaci, yayin da aikin ceto yake gab da rufewa, wahala za ta fara zuwa bisa duniya, al’ummai kuma za su yi fushi, amma

za a kame su domin kada su hana aikin mala'ika na uku. A wancan lokaci ne 'ruwan sama na karshe,' ko wartsakarwa daga gaban Ubangiji, za su zo, domin su ba da iko ga murya mai karfi ta mala'ika na uku, su kuma shirya tsarkaka su tsaya da karfi a lokacin da annobai bakwai na karshe za a zubo." Early Writings, 85.

A dokar Lahadi a kasar Amurka, ridda ta kasa za ta biyo bayan halakar kasa. A waccan dokar Lahadi, Adventism a kasar Amurka za a raba shi gida biyu: wani sashe zai karbi alamar dabbar, dayan kuma hatimin Allah. Halakar kasa ta Amurka an wakilta ta ta wurin annobai uku na farko na Masar. Wadannan hukuncin suna ci gaba har zuwa karshen kofar jarabawar dan Adam; sa'an nan kuma annobai bakwai na karshe, wadanda ba su gaurayu da jinkai ba, za a zubo su.

Abin da nake nufi ba ya fi karkata ga tarihin annabci na Masar ba, sai dai ga gaskiyar cewa Ellen White ta bayyana Masar a matsayin alamar al'ummar da take tilasta wa dukan duniya ta karbi alamar dabbar nan; domin a cikin yin haka tana amfani da farko don ta bayyana karshe, wanda shi ne hatimin annabci na Yesu a matsayin Alfa da Omega. A cikin labarin Fitowa, sa'ad da Ubangiji yake shiga alkawari da Isra'ila ta da, Yana gabatar da Kansa da sabon suna.

Sai Ubangiji ya ce wa Musa, Yanzu za ka ga abin da zan yi wa Fir'auna: gama da hannu mai karfi zai barsu su tafi, kuma da hannu mai karfi zai kore su daga kasarsa.

Allah kuwa ya yi magana da Musa, ya ce masa, Ni ne Ubangiji: Na bayyana ga Ibrahim, ga Ishaku, da ga Yakubu, da suna Allah Madaukaki, amma da sunana JEHOVAH ban sanar da kaina gare su ba.

Na kuma kafa alkawarina tare da su, domin in ba su kasar Kan'ana, kasar bakuncinsu, inda suka kasance baki. Na kuma ji nishin 'ya'yan Isra'ila, wadanda Masarawa suke riƙe da su cikin bautar tilas; kuma na tuna da alkawarina. Saboda haka ka fada wa 'ya'yan Isra'ila, Ni ne Ubangiji, zan fitar da ku daga karkashin nauyoyin Masarawa, zan ku butar da ku daga bautarsu, zan fanshe ku da hannu mai-mikewa, da manyan shari'u: Zan kuma dauke ku gare ni ku zama jama'a a gare ni, ni kuma zan zama Allahnku; za ku kuwa san cewa ni ne Ubangiji Allahnku, wanda yake fitar da ku daga karkashin nauyoyin Masarawa. Zan kuma kai ku cikin kasar da na rantse zan ba Ibrahim, da Ishaku, da Yakubu; zan kuma ba ku ita ta zama gado: Ni ne Ubangiji.

Musa kuwa ya fada wa 'ya'yan Isra'ila haka; amma ba su saurari Musa ba saboda baƙin cikin ruhu da kuma saboda matsanancin bautar wahala. Fitowa 6:1–9.

A nan Ubangiji yana bayyana Musa a matsayin wakilin alkawarinsa, kamar yadda Yakubu, Ishaku da Ibrahim suka kasance. Har zuwa tarihin Musa, sunan JEHOVAH bai zama sananne ga Ibrahim da zuriyarsa ba; kuma a cikin tarihin sabunta alkawarin Ibrahim, sa'ad da ya kamata a ku butar da Ibraniyawa daga bautar Masar, Ubangiji ya gabatar da wani sabon wahayi na halinsa, domin suna a annabce yana wakiltar hali. Sa'ad da Abram ya shiga alkawari da Ubangiji, Ubangiji ya canja sunansa ya zama Ibrahim. A farkon annabcin bautar Masar, an canja sunan wakilin dan Adam na alkawarin, kuma a karshen wannan annabci Allah ya gabatar da wani sabon suna ga kansa.

Abram ya shiga cikin alkawari a sura ta goma sha biyar, kuma a can aka bayyana annabcin bautar Masar har tsawon shekara dari huɗu. A sura ta goma sha bakwai aka ba Abram farillar kaciya,

kuma aka canja sunansa da na Saratu.

Shekaru dāri huɗu bayan haka aka tashe Musa domin ya cika annabcin shekaru dāri huɗu na Ibrahim. Ibrahim, Ishaku, Yakubu da Musa dukkansu suna wakiltar dubu dāri da arba'in da huɗu waɗanda za su shiga alkawari da Ubangiji a kwanaki na ƙarshe.

“A kwanakin ƙarshe na tarihin wannan duniya, alkawarin Allah da mutanensa masu kiyaye umarnansa za a sabunta shi.” Review and Herald, Fabrairu 26, 1914.

Rabuwar masu kiyaye Asabar waɗanda suka karɓi alamar dabbar daga masu kiyaye Asabar waɗanda suka karɓi hatimin Allah tana cika ne a lokacin dokar Lahadi. An wakilci wannan rabuwar a cikin misalin budurwai goma.

“Misalin budurwai goma na cikin Matiyu 25 yana kuma kwatanta gogewar mutanen Adventist.” The Great Controversy, 393.

“Sau da yawa ana kai ni ga misalin nan na budurwai goma, biyar daga cikinsu masu hikima ne, biyar kuma wawaye ne. An cika wannan misali, kuma za a ci gaba da cika shi, har zuwa ainihin kalmarsa, gama yana da amfani na musamman ga wannan lokaci, kuma, kamar saƙon mala'ika na uku, an cika shi kuma zai ci gaba da zama gaskiyar yanzu har zuwa ƙarshen zamani.” Review and Herald, 19 ga Agusta, 1890.

An cika misalin a ranar 22 ga Oktoba, 1844, sa'ad da aka raba budurwai masu hikima da marasa hikima na tarihin Millerite. Farkon Adventism yana wakiltar ƙarshen Adventism, kuma rabuwar da ke a ƙarshe cika ce ta misalin budurwai goma, kuma wannan rabuwar da ke a ƙarshe dokar Lahadi ce ke haifar da ita.

“Har wa yau, waɗannan misalai suna koyar da cewa ba za a ƙara wani lokacin jarabawa ba bayan shari'a. Sa'ad da aikin bishara ya cika, nan da nan sai rarrabuwar tsakanin nagari da mugaye ta biyo baya, kuma makomar kowane rukuni ta tabbata har abada.” Christ's Object Lessons, 123.

Misalin budurwai goma ya bayyana cewa budurwai masu hikima na Adventism ne suke karɓan hatimin Allah, kuma budurwai marasa hikima na Adventism ne suke karɓan alamar dabbar a lokacin dokar Lahadi a Amurka. Budurwai marasa hikimar kuma ana wakiltarsu a matsayin Laodiceans.

“Yanayin Ikilisiya da wawaye budurwai suke wakilta, an kuma bayyana shi a matsayin yanayin Laodikiya.” Review and Herald, 19 ga Agusta, 1890.

A kwanaki na ƙarshe, sa'ad da Allah zai sabunta alkawarin tare da mutanensa masu kiyaye dokokin, Allah zai bayyana wa kansa sabon suna, kamar yadda Ya yi sa'ad da Ya sabunta alkawarin a zamanin Musa. Yanayin budurwai marasa hikima shi ne ba su da mai, kuma yanayin Laodiceyawa shi ne sun makance ƙwarai har ba sa ganin cewa ba su da mai. A bayyane yake cewa in budurwai marasa hikima Laodiceyawa ne, to, budurwai masu hikima Filadelfiyawa ne.

Kuma ka rubuta wa mala'ikan ikkilisiya da ke Filadelfiya cewa; Ga abin da Mai tsarki yake faɗa, Mai gaskiya, wanda yake da mabuɗin Dawuda, wanda yake buɗewa, babu kuwa mai

rufewa; kuma yake rufewa, babu kuwa mai budewa; Na san ayyukanka: ga shi, na sa a gabanka kofa budaddiya, kuma babu mai iya rufe ta: gama kana da ɗan karamin ƙarfi, kuma ka kiyaye maganata, ba ka kuwa yi musun sunana ba.

Ga shi, zan sa waɗanda suke na majami'ar Shaidan, waɗanda suke cewa su Yahudawa ne, alhali kuwa ba haka ba ne, sai dai suna ƙarya; ga shi, zan sa su zo su yi sujada a gaban ƙafafunka, su kuma sani cewa na ƙaunace ka. Domin ka kiyaye maganar haqurina, ni ma zan kiyaye ka daga lokacin jarabawa, wanda zai zo a kan dukan duniya, domin a gwada mazaunan duniya.

Ga shi, ina zuwa da sauri: ka riƙe da ƙarfi abin da kake da shi, kada wani ya ƙwace kambinka. Wanda ya yi nasara, zan mai da shi ginshiƙi a cikin haikalin Allahna, kuma ba zai ƙara fita waje ba har abada: kuma zan rubuta a kansa sunan Allahna, da sunan birnin Allahna, wato sabuwar Urushalima, wadda take saukowa daga sama daga wurin Allahna: kuma zan rubuta a kansa sabon sunana. Duk mai kunne, bari yā ji abin da Ruhu yake faɗa wa ikkilisiyoyi. Ru'ya ta Yohanna 3:7–13.

'Yan Filadelfiya suna wakiltar dubu ɗari da arba'in da huɗu, kuma an yi musu alkawari cewa Allah zai rubuta sabon sunansa a kansu. Sa'ad da Ubangiji ya shiga alkawari da dubu ɗari da arba'in da huɗu, zai gabatar da sabon suna na kansa. Ubangiji ya gaya wa Ibrahim cewa Shi ne Allah Maɗaukaki.

Sa'ad da Abram yake shekara casa'in da tara, Ubangiji ya bayyana ga Abram, ya ce masa, Ni ne Allah Maɗaukaki; ka yi tafiya a gabana, ka zama kamili. Zan kuwa kafa alkawarina tsakanina da kai, in yawaita ka ƙwarai da gaske. Sai Abram ya fāɗi rubda ciki; Allah kuma ya yi magana da shi, yana cewa, A gare ni kuwa, ga shi, alkawarina yana tare da kai, za ka zama uban al'ummai masu yawa. Ba kuma za a ƙara kiran sunanka Abram ba, amma sunanka zai zama Ibrahim; gama na mai da kai uban al'ummai masu yawa. Farawa 17:1–5.

Sa'ad da Ubangiji ya fara shiga alkawari da zaɓaɓɓen al'umma a zamanin Ibrahim, Ya bayyana Kansa a matsayin Allah Maɗaukaki. Sa'ad da Ya ƙara zurfafa dangantakar alkawarinsa a zamanin Musa, a karon farko Ya bayyana Kansa a matsayin JEHOVAH. Sa'ad da Yesu ya zo domin ya tabbatar da alkawari da mutane da yawa har mako guda, Ya gabatar da sabon suna na Allah wanda an taɓa furta shi sau ɗaya kacal a cikin Tsohon Alkawari, kuma hakan ya fito ne daga bakin wani mutumin Babila.

Sa'an nan Sarki Nebukadnezzar ya firgita ƙwarai, ya tashi da gaggawa, ya yi magana, ya ce wa mashawartansa, “Ba mu jefa maza uku daure a tsakiyar wutar ba?” Suka amsa suka ce wa sarkin, “Gaskiya ne, ya sarki.” Ya amsa ya ce, “Ga shi, ina ganin maza huɗu a sake, suna tafiya a tsakiyar wutar, kuma ba su da wani rauni; surar na huɗun kuwa kamar Ɗan Allah take.” Daniyel 3:24, 25.

Abu ne mai sauƙi ƙwarai a tabbatar da cewa sura ta uku ta Daniyel tana nuni da dokar Lahadi a Amurka. A cikin Daniyel sura ta uku, Shadrak, Meshak da Abednego suna wakiltar mutum dubu ɗari da arba'in da huɗu. Mutum dubu ɗari da arba'in da huɗu su ne waɗanda suke sabunta alkawarin a karo na ƙarshe. A cikin Daniyel sura ta uku muna ganin wani misali na annabci game

da tarihin dokar Lahadi da ruwan sama na farshe. Kristi ya kasance, kuma zai kasance, a cikin wutar tsanantawa tare da waɗannan bayinsa uku nagari, yana wakiltar ba mutum dubu ɗari da arba'in da huɗu kaɗai ba, har ma da saƙonnin mala'iku uku. A cikin wutar, wadda take zama alama ta rikicin dokar Lahadi, an gane Shi da ɗaya daga cikin sunayensa, kuma sunan ne da ba za a gabatar da shi cikin tarihi ba sai lokacin da Kristi ya zo a matsayin Ɗan Allah. A cikin kwatancin sura ta uku muna ganin waɗanda suke sabunta alkawarin a farshe duniya suna hulɗa da Kristi a lokacin rikici na farshe, kuma Yana da suna wanda babu wani mutum da ya sani.

Kafin in kauce nesa sosai daga nazarinmu game da kuɓutar da aka yi daga Masar a matsayin wakilcin dokar Lahadi a Amurka, ya kamata mu tuna wa kanmu cewa kafin fari na annobai goma ya soma a Masar, akwai hakikanin tayar da hankali game da Asabbaci.

Sai Fir'auna ya ce, Ga shi, mutanen ƙasar yanzu sun yi yawa, kuma kuna sa su huta daga nauyinsu. Kuma Fir'auna ya umarci masu duban aikin mutanen da shugabanninsu a wannan rana ɗaya, yana cewa, Kada ku ƙara ba mutanen ƙaifayin domin su yi tubali, kamar ɗa; bari su tafi su tattara wa kansu ƙaifayin. Amma adadin tubalin da suka riƙa yi a ɗa, sai ku ɗora a kansu; kada ku rage ko kaɗan daga cikinsa: gama rago ne su; saboda haka suke ta kuka, suna cewa, Bari mu tafi mu miƙa hadaya ga Allahnmu. A ƙara nauyin aiki a kan mutanen, domin su yi aiki a cikinsa; kada kuma su saurari maganganun banza. Sai masu duban aikin mutanen suka fita, tare da shugabanninsu, suka yi wa mutanen magana, suna cewa, Ga abin da Fir'auna ya faɗa, Ba zan ba ku ƙaifayin ba. Ku tafi, ku samo wa kanku ƙaifayin inda za ku same shi: duk da haka ba za a rage kome daga aikinku ba. Sai aka warwatsa mutanen ko'ina cikin dukan ƙasar Masar domin su tattara ƙeƙasashen ciyawa maimakon ƙaifayin. Masu duban aikin kuwa suka gaggauta su, suna cewa, Ku cika ayyukanku, ayyukan yini-yini, kamar sa'ad da ake da ƙaifayin. Kuma aka ɗuki shugabannin 'ya'yan Isra'ila waɗanda masu duban aikin Fir'auna suka kafa a kansu, aka tambaye su, Me ya sa ba ku cika ƙa'idarku ta yin tubali ba jiya da yau, kamar ɗa? Sa'an nan shugabannin 'ya'yan Isra'ila suka zo suka yi kuka ga Fir'auna, suna cewa, Me ya sa kake yin haka ga bayinka? Ba a ba bayinka ƙaifayin, duk da haka suna ce mana, Ku yi tubali: ga shi kuwa, ana ɗukan bayinka; amma laifin yana a kan mutanenka ne. Amma ya ce, Ragwaye ne ku, ragwaye ne ku: saboda haka kuke cewa, Bari mu tafi mu miƙa hadaya ga Ubangiji. Saboda haka yanzu ku tafi, ku yi aiki; gama ba za a ba ku ƙaifayin ba, duk da haka za ku kawo cikakken adadin tubali. Sai shugabannin 'ya'yan Isra'ila suka ga cewa suna cikin mugun hali, bayan an ce, Kada ku rage kome daga tubalinku na aikin kowace rana. Fitowa 5:5–19.

Kafin dokar Lahadi, za a yi ta ƙara tayar da ƙiyayya da zuga mutane a kan waɗanda suke kiyaye Asabar ta yini na bakwai, kamar yadda aka yi a gabanin annobobin Masar. Musa ne wanda duka Masarawa da Ibraniyawa suka gane a matsayin wanda yake haddasa dukan wannan rikici, kamar yadda Ahab ya zargi Iliya.

Sai ya zama, sa'ad da Ahab ya ga Iliya, sai Ahab ya ce masa, Kai ne mai jefa Isra'ila cikin wahala? Sai ya amsa ya ce, Ba ni ne na jefa Isra'ila cikin wahala ba; amma kai ne, da gidan ubanka, domin kun yashe umarnan Ubangiji, kuma kai ka bi Ba'alai. 1 Sarakuna 18:17, 18.

Labarin Musa yana misalta tarihin dokar Lahadi, kuma labarin Iliya yana misalta tarihin dokar Lahadi. Tare ko dabam, Musa da Iliya alamu ne. A sāke kamannin Almasihu, su biyu tare sun

wakilci dubu dari da arba'in da huɗu waɗanda ba sa mutuwa da kuma waɗanda suke mutuwa cikin Ubangiji. An ta da Musa daga matattu, Iliya kuwa bai taɓa mutuwa ba. Su ne kuma annabawa biyu waɗanda suke azabtar da mutane a cikin Ru'ya ta Yohanna sura ta goma sha ɗaya. Gaskiya da yawa ana wakilta ta wurin Musa da Iliya a matsayin alamu, kuma muna fata mu yi magana a kan wannan daga baya.

Ga shi, zan aiko muku da Iliya annabi kafin zuwan babbar ranar Ubangiji mai ban tsoro. Kuma zai mai da zuciyar ubanni ga 'ya'yansu, da zuciyar 'ya'ya ga ubanninsu, kada in zo in bugi kasar da la'ana. Malaki 4:5, 6.

Kafin lokacin gwajin ɗan'adam ya rufe, “annabi Iliya” zai bayyana tare da saƙo na musamman wanda zai mayar da “zukatan ubanni ga 'ya'yansu, da zukatan 'ya'ya ga ubanninsu.” Dukan annabawa suna ba da shaida game da ƙarshen duniya, kuma dukkansu suna jituwa da juna.

Kuma ruhohin annabawa suna ƙarƙashin annabawa. Gama Allah ba mawallafin ruɗani ba ne, amma na salama ne, kamar yadda yake a cikin dukan ikkilisiyoyin tsarkaka. 1 Korintiyawa 14:32, 33.

Saƙon Iliya yana zuwa ne daf da babban kuma abin tsoro ranar Ubangiji; saboda haka, shi ne ainihin wannan saƙo na musamman ɗaya da ke cikin littafin Ru'ya ta Yohanna wanda aka wakilta a matsayin “Ru'ya ta Yesu Almasihu.” Sa'ad da “lokaci ya yi kusa,” saƙon musamman na Iliya yana nuna wa “bayin” Allah “abubuwan da dole ne su faru ba da daɗewa ba.”

Wahayin Yesu Almasihu, wanda Allah ya ba shi, domin ya nuna wa bayinsa abubuwan da dole ne su faru ba da daɗewa ba; sai ya aiko ya kuma sanar da shi ta wurin mala'ikansa ga bawansa Yohanna: wanda ya shaida maganar Allah, da shaidar Yesu Almasihu, da dukan abubuwan da ya gani. Mai albarka ne wanda yake karantawa, da waɗanda suke jin maganganun wannan annabci, kuma suke kiyaye abubuwan da aka rubuta a cikinsa: gama lokaci ya kusa. Ru'ya ta Yohanna 1:1–3.

Ka lura cewa sa'ad da Malachi ya yi amfani da Iliya a matsayin alama, ya haɗa da nuni kai tsaye ga kiyaye umarnai.

Ku tuna da dokar Musa bawana, wadda na umurce shi da ita a Horeb domin dukan Isra'ila, tare da ƙa'idoji da shari'u. Ga shi, zan aiko muku da annabi Iliya kafin zuwan babban kuma mai ban tsoro ranar Ubangiji. Kuma zai mai da zuciyar ubanni ga 'ya'yansu, da zuciyar 'ya'ya ga ubanninsu, don kada in zo in bugi ƙasa da la'ana. Malaki 4:4–6.

Waɗannan ayoyi uku su ne na ƙarshe a cikin Tsohon Alkawari, kuma suna ɗauke da alƙawari na ƙarshe na Tsohon Alkawari tare da jaddada kiyaye dokoki goma. A cikin littafin Ru'ya ta Yohanna akwai “albarkatu” guda bakwai, kuma ta ƙarshe ita ce albarka a kan waɗanda suke kiyaye dokoki goma.

Ni ne Alfa da Omega, farkon da ƙarshe, na farko da na ƙarshe. Masu albarka ne waɗanda suke kiyaye dokokinsa, domin su sami iko ga itacen rai, kuma su shiga cikin birnin ta ƙofofi. Ru'ya ta Yohanna 22:13, 14.

Alkawari na karshe a cikin Tsohon Alkawari yana sanar da mu mu “tuna” dokoki goma, amma a yin haka yana jaddada wannan doka guda daya da ta kunshi umarnin “tunawa.”

Ka tuna da ranar Asabaci, domin ka tsarkake ta. Kwana shida za ka yi aiki, ka kuma yi dukan aikinka: Amma rana ta bakwai ita ce Asabacin Ubangiji Allahnka: a cikinta ba za ka yi wani aiki ba, kai, ko danka, ko 'yarka, ko bawanka namiji, ko baiwarka mace, ko dabbobinka, ko bakon da yake cikin kofofinka: Gama cikin kwana shida Ubangiji ya yi sammai da kasa, da teku, da dukan abin da yake cikinsu, ya kuma huta a rana ta bakwai: saboda haka Ubangiji ya albarkaci ranar Asabaci, ya tsarkake ta. Fitowa 20:8–11.

Alkawari na karshe a cikin Tsohon Alkawari da Sabon Alkawari duka yana jaddada dokokin Allah tare da ba da muhimmanci na musamman ga Asabar ta yini na bakwai. Malachi ya ce a “tuna,” Yohanna kuwa ya sanar da mu cewa kai mai albarka ne saboda aikata haka. Asabar ta yini na bakwai tana tunawa da halittar Allah da ikonSa na halitta. Asabar kuma ta zama maƙallin gardama a kwanaki na karshe na tarihin duniya. Sa’ad da Yohanna ya rubuta “albarkar” da take a kan waƙanda suke kiyaye dokokinsa, yana kawai rubuta abin da Yesu, Alfa da Omega, mafari da karshe, na fari da na karshe, ya yi shelarsa. Saboda haka, alƙawari na karshe na Sabon Alkawari yana da alaƙa da Asabar ta yini na Bakwai, haka kuma da siffar allahntaka wadda take bayyana karshe ta wurin mafari.

Gaskiya ta farko da aka ambata a cikin Farawa, wadda ke nufin mafari, tana bayyana Mahalicci, halitta, tare da ba da muhimmanci na musamman ga Asabar. Idan aka haɗa su gaba ɗaya, umarni a kan umarni, farkon Tsohon Alkawari da ƙarshen duka Tsohon da Sabon Alkawari suna jaddada Allah a matsayin Mahalicci, Dokoki Goma, umarnin Asabar, da kuma cewa Yesu shi ne Mafari da Karshe.

Annabi Iliya, Malaki ya yi amfani da shi a matsayin alama a cikin alƙawari na karshe na Tsohon Alkawari, kuma shi ne annabin da ya tunkari Jezebel da Ahab. Littafin Ru’ya ta Yohanna ya yi amfani da Jezebel a matsayin alamar Paparoma, kuma sarakuna goma a matsayin alamar Majalisar Dinkin Duniya. Tunkarar Iliya da Ahab da Jezebel tana wakiltar tunkarar dubu ɗari da arba’in da huɗu da Majalisar Dinkin Duniya, wadda Amurka ta ba da ƙarfi, kuma Paparoma ke jagoranta. A matsayinsa na sarkin kabilu goma na arewacin Isra’ila, Ahab ya wakilci ikon mulki a kan kabilu goma, ta haka yana zama misali na Amurka (Ahab) tana ba Majalisar Dinkin Duniya (kabilu goma ko sarakuna goma a Ru’ya ta Yohanna sura ta goma sha bakwai) ikon aiwatar da tsanantawa ga masu kiyaye Asabar domin Paparoma (Jezebel). Sa’ad da Malaki ya yi amfani da Iliya don wakiltar sakon da yake zuwa kafin babban rana mai ban tsoro ta Ubangiji, Iliya yana wakiltar waƙanda Roma ta zamani (macijin, dabbar daji, da annabin ƙarya) ke tsananta musu, kamar yadda Jezebel ta tsananta masa har tsawon shekaru uku da rabi. Jaddada Asabar ta wurin amfani da kalmar “ku tuna” a Malaki 4:4 yana ƙara rikicin dokar Lahadi cikin tsarin annabci da Malaki ya zayyana.

Ana buƙatar a ƙara abubuwa da yawa ga nazarin gaskiyoyin da ake isarwa ta wajen kwatanta farkon Tsohon Alkawari da ƙarshen Tsohon Alkawari, sa’an nan kuma a kwatanta farkon Littafi Mai Tsarki da ƙarshen Littafi Mai Tsarki. A cikin Farawa muna da Mahalicci, halitta, da Asabar

wadda take tunawa da halittar. A cikin Malakai muna da umarnin Asabar da aka bayyana a matsayin batun rikici da ke kaiwa ga karshen jarrabawar dan adam da annoba bakwai na karshe, ko kuma kamar yadda Malakai ya kira shi, “babbar ranar Ubangiji mai ban tsoro.” Iliya yana wakiltar mutanen Allah wadanda suke gabatar da sakon mala’ika na uku ga duniya mai mutuwa.

“A yau, cikin ruhu da ikon Iliya da na Yahaya Mai Baftisma, manzannin da Allah ya naɗa suna jawo hankalin duniya mai fuskantar shari’a zuwa ga manyan al’amura masu girma da za su auku nan ba da daɗewa ba dangane da sa’o’in karshe na lokacin jinkai da bayyanar Almasihu Yesu a matsayin Sarkin sarakuna kuma Ubangijin iyayengiji.” Prophets and Kings, 715, 716.

Farkon Littafi Mai Tsarki, wanda shi ma farkon Tsohon Alkawari ne, yana bayyana wannan labari guda a matsayin karshen duka Alkawaran biyu, amma kowanne farkon da karshe yana da gaskiyarsa ta musamman da zai jaddada kuma ya kara wa sakon ma’ana. A cikin Farawa, mayar da hankali yana kan ayyukan Allah; a cikin Malaki, mayar da hankali yana kan sakon da ke yin gargadi game da rikicin da ke zuwa. Karshen Ru’ya ta Yohanna yana bayyana Alfa da Omega. A cikin littafi na farko na Sabon Alkawari, muna karanta abin da ke biye.

Littafin zuriyar Yesu Almasihu, dan Dawuda, dan Ibrahim.

Ibrahim ya haifi Ishaku; Ishaku kuma ya haifi Yakubu; Yakubu kuwa ya haifi Yahuda da ‘yan’uwansa; Yahuda kuma ya haifi Faris da Zara ta wurin Tamar; Faris kuwa ya haifi Esrom; Esrom kuma ya haifi Aram; Aram kuwa ya haifi Aminadab; Aminadab kuma ya haifi Na’ason; Na’ason kuwa ya haifi Salman; Salman kuma ya haifi Bo’az ta wurin Rahab; Bo’az kuwa ya haifi Obed ta wurin Rut; Obed kuma ya haifi Yesse; Yesse kuwa ya haifi Dawuda sarki; Dawuda sarki kuma ya haifi Sulemanu ta wurin wadda ta taɓa zama matar Uriya; Sulemanu kuwa ya haifi Rehobowam; Rehobowam kuma ya haifi Abiya; Abiya kuwa ya haifi Asa; Asa kuma ya haifi Yehoshafat; Yehoshafat kuwa ya haifi Yoram; Yoram kuma ya haifi Uziya; Uziya kuwa ya haifi Yotam; Yotam kuma ya haifi Ahaz; Ahaz kuwa ya haifi Hezekiya; Hezekiya kuma ya haifi Manassa; Manassa kuwa ya haifi Amon; Amon kuma ya haifi Yosiya; Yosiya kuwa ya haifi Yekoniya da ‘yan’uwansa, kusan lokacin da aka kwashe su zuwa Babila; Bayan an kai su Babila kuwa, Yekoniya ya haifi Salatiyel; Salatiyel kuma ya haifi Zerubbabel; Zerubbabel kuwa ya haifi Abihud; Abihud kuma ya haifi Eliyakim; Eliyakim kuwa ya haifi Azor; Azor kuma ya haifi Zadok; Zadok kuwa ya haifi Akim; Akim kuma ya haifi Elihud; Elihud kuwa ya haifi Ele’azar; Ele’azar kuma ya haifi Mattan; Mattan kuwa ya haifi Yakubu; Yakubu kuma ya haifi Yusufu mijin Maryamu, wadda ta haifi Yesu, wanda ake kira Almasihu.

Saboda haka, dukan tsararraki daga Ibrahim zuwa Dawuda tsararraki goma sha huɗu ne; kuma daga Dawuda har zuwa kaura zuwa Babila tsararraki goma sha huɗu ne; kuma daga kaura zuwa Babila har zuwa Almasihu tsararraki goma sha huɗu ne.

Ga yadda aka yi haihuwar Yesu Almasihu: Sa’ad da aka ba da Maryamu, uwarsa, ga Yusufu domin aure, tun kafin su zauna tare, aka same ta da juna biyu ta wurin Ruhu Mai Tsarki. Sai Yusufu mijinta, da yake shi mutum ne mai adalci, kuma ba ya so ya kunyatar da ita a fili, ya yi niyya ya rabu da ita a boye. Amma yana cikin tunanin waɗannan abubuwa, sai ga mala’ikan Ubangiji ya bayyana gare shi a mafarki, yana cewa, Yusufu, dan Dawuda, kada ka ji tsoron karɓar Maryamu matarka: gama abin da aka yi cikinsa a cikinta na Ruhu Mai Tsarki ne.

Za ta haifi da, kuma za ka sa masa suna YESU: gama shi ne zai ceci mutanensa daga zunubansu. Duk wannan kuwa ya faru ne domin a cika abin da Ubangiji ya fada ta bakin annabi, yana cewa, Ga shi, budurwa za ta yi ciki, za ta kuma haifi da, kuma za su sa masa suna Immanuwel, wanda idan aka fassara shi yake nufi, Allah tare da mu. Sai Yusufu, da ya farka daga barci, ya yi yadda mala'ikan Ubangiji ya umarce shi, ya kuma karfi matarsa gare shi: Bai kuwa kusance ta ba sai da ta haifi danta na fari: ya kuma sa masa suna YESU. Matta 1:1–25.

Farkon Sabon Alkawari ya yi daidai da farkon da farshen Tsohon Alkawari, da kuma farshen Sabon Alkawari, domin yana jaddada ikon Allah na halitta; gama ikon da Kristi ya yi amfani da shi wajen halittar dukan abubuwa cikin kwanaki shida shi ne ainihin ikon nan da yake amfani da shi ya “ceci mutanensa daga zunubansu.” Kalmar Immanuwel, kamar yadda nassin ya kawo daga rubuce-rubucen Ishaya, na nufin “Allah tare da mu.” Yana zaune a cikin mutanensa ta wajen hada allahntakarsa da dan'adamtakarmu, kuma wannan shi ne ainihin hadin da ya aikata sa'ad da ya zama cikin jiki a cikin Maryamu.

“Babu abin da ya kasa cikakkiyar biyayya da zai iya cika mizanin abin da Allah yake bukata. Bai bar abin da yake bukata a rufe ko a badini ba. Bai umarta da kome ba face abin da yake da muhimmanci domin a kawo mutum cikin jituwa da Shi. Dole ne mu nuna wa masu zunubi madaidacin halinsa, mu kuma kai su ga Almasihu, wanda ta wurin alherinsa kadai ne za a iya kaiwa ga wannan madaidaicin hali.

“Mai Ceto ya dauki raunanan halayen dan'adam a kan Kansa, ya kuma yi rayuwa marar zunubi, domin mutane kada su ji tsoro cewa saboda raunanan halin dan'adam ba za su iya yin nasara ba. Almasihu ya zo ne domin ya sa mu zama ‘masu tarayya da halin Allahntaka,’ kuma rayuwarsa tana shelar cewa dan'adam, sa'ad da aka hada shi da Allahntaka, ba ya aikata zunubi.” Ministry of Healing, 180.

Mafarin Sabon Alkawari ya bayyana inda, yaushe, da kuma dalilin da ya sa Yesu ya dauki halin dan'adamtakarmu a kansa. Ya yi haka ne domin ya nuna cewa ikon dan'adam idan aka hada shi da ikon Allah ba ya yin zunubi. Zunubi kuwa karya doka ne, wadda Malaki ya ce mu “tuna.” Yahaya ya sanar da mu cewa wadanda suke kiyaye dokar, sabili da haka kuma wadanda ba sa yin zunubi, za su iya shiga ta kofofin sama. Matiyu ya bayyana cewa mai zunubi na iya yin nasara a kan zunubi, kamar yadda Kristi ya yi nasara. Sa'ad da muke da Kristi a cikinmu, (bege na daukaka) muna da ikon halitta wanda ya yi sararin samaniya a cikinmu. An tanadi wannan yiwuwar ne ta wurin Kristi ya zaɓi shiga cikin iyalin dan'adam, kuma har ga sauran madawwamiyar dawwama ya zama ba dan Allah kadai ba, har ma dan mutum.

Akwai saƙo na musamman na gaskiya da aka buɗe wa mutanen Allah daga littafin Ru'ya ta Yohanna gab da rufe lokacin gwajin dan adam. Wannan saƙo na musamman kuma shi ne “saƙon Iliya” na Malakai wanda ake shelanta shi gab da “ranar Ubangiji mai ban tsoro.”

A farkon duka Tsohon da Sabon Alkawari, da kuma a farshen Sabon Alkawari, an bayyana takamaiman siffon Allah. A cikin Farawa Shi ne Mahalicci, kuma a farshen Ru'ya ta Yohanna Shi ne Alfa da Omega. A farkon Sabon Alkawari, ya zama Dan mutum. Kuma da farshen Tsohon Alkawari, muna samun ka'idar da manzo Iliya yake amfani da ita wajen cika saƙon da zai yi shela

game da juya zukatan ubanni zuwa ga 'ya'ya, da kuma akasin haka.

Ka'idar annabci wadda Iliya ya yi amfani da ita wajen gabatar da sakon gargadinsa ita ce daidai abin da aka umarci Yohanna ya yi a cikin Ru'ya ta Yohanna. Iliya “zai juya zuciyar ubanni zuwa ga 'ya'ya, zuciyar 'ya'ya kuma zuwa ga ubanninsu,” kuma aka gaya wa Yohanna ya rubuta abubuwan da suke a lokacin; kuma da yin haka, a lokaci guda zai kasance yana rubuta abubuwan da za su zo. An yi amfani da Yohanna domin a nuna yadda ka'idar alfa da omega take aiki a cikin Kalmar annabci, kuma Iliya zai gina sakonsa a kan wannan ka'ida guda. Sa'ad da muka kwatanta farkon Littafi Mai Tsarki da karshen Littafi Mai Tsarki, muna kwatanta Tsoho da Sabon Alkawari. Uba shi ne farkon dansa, da kuma shi ne karshen uba. Dubu dari da arba'in da huɗu su ne tsatson karshe na 'ya'yan Ibrahim, kuma tarihin da Allah ya shiga alkawari da Ibrahim yana wakiltar tarihin lokacin da Allah zai sabunta wannan alkawari tare da dubu dari da arba'in da huɗu.

Saboda haka yana ta wurin bangaskiya ne, domin ya kasance ta wurin alheri; domin alkarwarin ya tabbata ga dukan zuriya; ba ga wadda take ta shari'a kadai ba, amma ga wadda kuma take ta bangaskiyar Ibrahim; wanda shi ne ubanmu dukanmu. Romawa 4:16.

Sakon Iliya yana wakiltar ka'idar alpha da omega, gama ubanni su ne alpha, yara kuwa su ne omega. Sakon Iliya zai mayar da zukatan ubanni ga yara. Almasihu ya bayyana Yohanna Mai Baftisma a matsayin Iliya, Ellen White kuma ta bayyana William Miller a matsayin duka Iliya da Yohanna Mai Baftisma. Sakon dukan wadannan mazaje masu wakilci an wakilta shi a matsayin mai mayar da zukatan ubanni ga yara, da na yara kuma ga ubanni. Wannan aiki yana wakiltar tasirin sakon wajen mai da zukatan mutane ga Uba na sama, amma yana nufin fiye da haka, domin alama ce ta aikin. A cikin annabcin Littafi Mai Tsarki, alamomi suna da ma'ana fiye da daya, kuma dole ne a gane su ta wurin mahallin magana.

“Mene ne ya sa Yohanna Mai Baftisma ya zama babba? Ya rufe hankalinsa ga tarin al'adu na gargajiya da malaman al'ummar Yahudawa suka gabatar, kuma ya bude shi ga hikimar da take fitowa daga sama. Kafin haihuwarsa Ruhu Mai Tsarki ya ba da shaida game da Yohanna cewa: ‘Zai zama babba a gaban Ubangiji, ba kuma zai sha ruwan inabi ko wani abin sha mai karfi ba; kuma za a cika shi da Ruhu Mai Tsarki.... Kuma da yawa daga cikin 'ya'yan Isra'ila zai mai da su ga Ubangiji Allahnsu. Kuma zai tafi a gabansa cikin ruhu da ikon Iliya, domin ya mai da zukatan ubanni ga 'ya'yansu, marasa biyayya kuma zuwa ga hikimar masu adalci; domin ya shirya wa Ubangiji mutane da aka tanada.’ Luka 1:15–17.” Counsels to Parents, Teachers and Students, 445.

An tsara sakon ne domin wadanda suka zaɓa su ji su mai da zukatansu ga Uba na Sama, duk da haka babban ka'idar annabci da za a yi amfani da ita wajen isar da sakon gargadin ita ce cewa Almasihu shi ne Alfa da Omega, na farko da na karshe, mafari da matuka. Sakon Iliya yana dogara ne a kan gabatar da Kalmar annabcin Allah daga mahangar cewa Yesu Almasihu shi ne Kalmar Allah, kuma ka'idodin da suke tafiyar da Littafi Mai Tsarki su ma halaye ne na dabi'arsa.

“Dokar Allah tana da tsarki kamar yadda Allah da kansa yake da tsarki. Ita ce bayyanar nufinsa, rubutaccen kwafin halinsa, furucin kaunar Allahntaka da hikima. Jituwa ta halitta tana dogara ne a kan cikakkiyar daidaituwar dukan halittu, na kome da kome, mai rai da marar rai,

ga dokar Mahalicci. Allah ya kaddara dokoki domin tafiyar da mulki, ba ga rayayyun halittu kadai ba, amma har da dukan ayyukan yanayi. Kowane abu yana karkashin tabbatattun dokoki, wadanda ba za a iya yi musu watsi da su ba. Amma duk da yake kowane abu a cikin yanayi yana karkashin dokokin halitta, mutum kadai, cikin dukan abin da yake zaune a duniya, ne ke karkashin alhakin dokar dabi'a. Ga mutum, wanda shi ne aikin halitta mafi girma, Allah ya ba da ikon fahimtar abin da yake nema, ya gane adalci da alherin dokarsa, da kuma tsarkakan haƙƙoƙinta a kansa; kuma daga wurin mutum ake bukatar biyayya marar karkata.” Patriarchs and Prophets, 53.

Kowane abu (kuma wannan zai haɗa da Littafi Mai Tsarki, domin Littafi Mai Tsarki wani abu ne, kuma idan wani abu ne, to, yana cikin duka abubuwa) yana karkashin tabbatattun dokoki. Littafi Mai Tsarki yana da tabbatattun dokoki ko ka'idoji wadanda suke tsara fassara shi daidai. Daya daga cikin waɗannan ka'idoji shi ne, Littafi Mai Tsarki yana danganta karshen wani abu da farkon wani abu. Yesu shi ne Maganar Allah, kuma Shi ne na farko da na karshe, kuma wannan “tabbatacciyar doka” ce da kuma sifa ta halinsa.

Mun yi amfani da wannan gabatarwar Iliya ne domin mu nuna cewa farkon da karshen Tsohon da Sabon Alkawari duka sun yi daidai da juna. Karshen Littafi Mai Tsarki, wanda kuma shi ne karshen littafin Ru'ya ta Yohanna, shi ma ya yi daidai da farkon Ru'ya ta Yohanna. Shaidu biyar ga gaskiya ɗaya bisa ga ka'idar da take ɗaya daga cikin siffon halin Allah, wato cewa Maganar Allah kullum tana nuna karshen wani abu ta wurin farkon wannan abin. Wannan gaskiyar wani bangare ne na abin da ake nufi da cewa Yesu Almasihu shi ne Alfa da Omega.

“Ga manzo Yohanna a tsibirin Patmos aka buɗe masa al'amuran da suke da zurfin ma'ana da kuma ban-tausayi mai girma game da kwarewar ikkilisiya. An gabatar masa da batutuwa masu tsananin muhimmanci da girman daraja cikin siffon da alamu, domin mutanen Allah su sami cikakken fahimta game da hatsarori da gwagwarmayar da suke gabansu. An bayyana wa Yohanna tarihin duniyar Kirista har zuwa karshen zamani. Da babban haske ya ga matsayi, hatsarori, gwagwarmaya, da kuma ceto na karshe na mutanen Allah. Ya rubuta sakon karshe wanda zai sa girbin duniya ya nuna cikarsa, ko dai a matsayin damammu domin rumbun sama, ko kuma a matsayin ɗaurin itace domin wutar ranar karshe.

“A cikin wahayi Yahaya ya ga gwaje-gwajen da mutanen Allah za su sha saboda gaskiya. Ya ga tsayayyar dagewarsu marar karkata wajen yin biyayya ga dokokin Allah, a gaban ikon zalunci wadanda suka nemi su tilasta musu cikin rashin biyayya, kuma ya ga nasararsu ta karshe a kan dabbar da kuma surarta.

“A karkashin alamomin babban macijin ja, dabba mai kama da damisa, da kuma dabba mai kahoni irin na rago, an bayyana wa Yohanna gwamnatocin duniya wadanda za su fi tsayawa wajen take dokar Allah da kuma tsananta wa mutanensa. Ana ci gaba da wannan yaƙi har zuwa karshen zamani. Mutanen Allah, wadanda aka alamta da mace mai tsarki da 'ya'yanta, an bayyana su a matsayin wadanda suke da karancin rinjaye kwara. A kwanaki na karshe saura kaɗan ne kawai suka rage. Game da waɗannan ne Yohanna ya yi magana, yana cewa su ne ‘wadanda suke kiyaye dokokin Allah, kuma suke da shaidar Yesu Almasihu.’”

“Ta wurin arna, sa’an nan kuma ta wurin Paparoma, Shaidan ya yi amfani da ikonsa har tsawon karnuka masu yawa cikin kofarin goge amintattun shaidun Allah daga doron kasa. Arna da mabiyan Paparoma ruhun maciji guda ne ya motsa su. Bambancinsu kuwa shi ne kawai, cewa Paparoma, yana riya cewa yana bauta wa Allah, shi ne makiyi mafi hadari kuma mafi zalunci. Ta wurin Romanisanci, Shaidan ya kama duniya gaba daya cikin bautarsa. Ikilisiyar Allah da take iklarar zama tasa aka share ta zuwa cikin jerin gwanon wannan rudi, kuma fiye da shekara dubu mutanen Allah suka sha wuya karkashin fushin macijin. Kuma sa’ad da aka kwace wa Paparoma karfinsa, aka kuma tilasta masa ya daina tsanantawa, Yahaya ya ga wata sabuwar iko tana tasowa domin ta maimaita muryar macijin, ta kuma ci gaba da irin wannan mugun aiki na zalunci da sabo. Wannan iko, na karshe da zai yi ya’ki da ikilisiya da kuma dokar Allah, an wakilta shi da dabba mai kahonin kamar na dan rago. Dabbobin da suka gabace ta sun fito ne daga teku, amma wannan ta fito daga kasa, tana wakiltar tasowar salama ta al’ummar da ake wakilta. “Kahoni biyu kamar na dan rago” suna da kyau wajen wakiltar halin Gwamnatin Tarayyar Amurka, kamar yadda aka bayyana a cikin manyan ka’idojinta guda biyu na asali, wato Republicanism da Protestantism. Wadannan ka’idoji su ne sirrin ikonmu da wadatawarmu a matsayin al’umma. Wadanda suka fara samun mafaka a bakin gabar Amurka sun yi farin ciki cewa sun isa kasar da take ’yantacciya daga girman kai na iklarar papanci da kuma mulkin zaluncin sarauta. Suka kudura su kafa gwamnati bisa fafadar harsashin ’yancin farar hula da na addini.”

“Amma tsattsauran zayyanar alkalamin annabci yana bayyana canji a cikin wannan yanayi na salama. Dabbar mai kahoni kamar na dan rago tana magana da muryar maciji, kuma ‘tana amfani da dukan ikon dabbar farko a gabansa.’ Annabcin ya bayyana cewa zai ce wa mazauna duniya su yi wa dabbar sura, kuma cewa ‘yana sa kowa, kanana da manya, mawadata da matalauta, ’yantattu da bayi, su karfi alama a hannunsu na dama, ko a goshinsu; kuma kada wani mutum ya iya saye ko sayarwa, sai wanda yake da alamar, ko sunan dabbar, ko lambar sunanta.’ Ta haka ne Furotestantiyanci yake bin sawun Paparoma.”

“A wannan lokaci ne ake ganin mala’ika na uku yana tashi a tsakiyar sama, yana shela cewa: ‘In wani mutum ya yi wa dabbar sujada da siffarta, ya kuma karfi alamarta a goshinsa, ko a hannunsa, shi ma zai sha ruwan inabin fushin Allah, wanda aka zuba ba tare da gaurayawa ba cikin kofon hasalarsa.’ ‘Ga masu kiyaye dokokin Allah, da bangaskiyar Yesu.’ Cikin bambanci bayyananne da duniya akwai wannan karamar fungiya da ba za ta kauce daga biyayyarta ga Allah ba. Wadannan su ne wadanda Ishaya yake magana a kansu a matsayin masu gyaran barnar da aka yi wa dokar Allah, su ne wadanda suke gina tsoffin kufai, suna daga harsashin tsararraki masu yawa.”

“Gargadi mafi tsanani da kuma barazana mafi razanarwa da aka ta’ba yi wa ’yan adam ita ce wadda take kunshe cikin sakon mala’ika na uku. Zunubin da ke saukar da fushin Allah ba tare da gaurayawar jinkai ba dole ne ya kasance na mafi muni kwari. Shin za a bar duniya cikin duhu game da ainihin wannan zunubi?—Ko kadan ba haka ba. Allah ba ya mu’amala da halittunsa haka. Fushinsa ba ya ta’ba sauka a kan zunuban jahilci. Kafin a kawo hukuncinsa a kan duniya, dole ne a gabatar wa duniya da haske game da wannan zunubi, domin mutum ya san dalilin da ya sa za a zartar da wadannan hukunce-hukunce, kuma ya sami zarafin kubuta daga gare su.

“Saƙon da ya ƙunshi wannan gargadi shi ne na ƙarshe da za a yi shela da shi kafin bayyanuwar Dan mutum. Alamomin da Shi da kansa ya bayar suna bayyana cewa zuwansa ya yi kusa ƙwarai. Kusan shekara arba'in kenan saƙon mala'ika na uku yana ta yin sauti. A cikin sakamakon babban gwagwarmayar nan an fito da ɓangarori biyu, waɗanda suke ‘sujada ga dabbar da siffarta,’ suna kuma karɓar alamar ta, da waɗanda suke karɓar ‘hatimin Allah mai rai,’ waɗanda aka rubuta sunan Uba a goshinsu. Wannan ba alama ce ta gani ba. Lokaci ya yi da duk waɗanda suke da sha'awa ga ceton ransu su yi bincike da gaske kuma da tsanani, Mene ne hatimin Allah? Kuma mene ne alamar dabbar? Ta yaya za mu guje wa karɓarta?”

“Ana samun hatimin Allah, alama ko shaida ta ikonsa, a cikin doka ta huɗu. Wannan ita kaɗai ce ƙa'ida a cikin Dokoki Goma da take nuna Allah a matsayin Mahaliccin sammai da ƙasa, kuma tana bayyana sarai bambancin Allah na gaskiya da dukan gumakan ƙarya. A cikin dukan Nassosi, ana ambaton gaskiyar ikon Allah na halitta a matsayin hujja cewa Shi ya fi dukan allolin al'ummai daraja.”

“Asabar da umarni na huɗu ya wajabta an kafa ta domin tunawa da aikin halitta, ta haka kuma domin a rika karkatar da tunanin mutane koyausha ga Allah na gaskiya mai rai. Da a ce an kiyaye Asabar a kowane lokaci, da ba za a taɓa samun mai bautar gumaka ba, ko marar yarda da Allah, ko marar bangaskiya. Tsattsarkan kiyaye ranar Allah mai tsarki da ya dace da ibada da ya shirya, da ya kai tunanin mutane ga Mahaliccinsu. Abubuwan da ke cikin halitta da sun sa su tuna da Shi, kuma da sun ba da shaida ga ikonsa da ƙaunarsa. Asabar ta umarni na huɗu ita ce hatimin Allah mai rai. Tana nuna Allah a matsayin Mahalicci, kuma ita ce alamar ikonsa na halal a kan halittun da Ya yi.”

“To, mene ne alamar dabbar, in ba Asabar ta ƙarya ba ce wadda duniya ta karɓa a maimakon ta gaskiya?

“Sanarwar annabci cewa Paparoma zai ɗaukaka kansa sama da dukan abin da ake kira Allah, ko kuwa abin da ake yi wa sujada, ta cika a bayyane ƙwarai cikin sauya Asabbaci daga rana ta bakwai zuwa rana ta farko ta mako. Duk inda ake girmama Asabbacin Paparoma fiye da Asabbacin Allah, a can mutumin zunubi yana ɗaukaka kansa sama da Mahaliccin sama da ƙasa.

“Waɗanda suke da'awar cewa Almasihu ya canja Asabar suna yin karo kai tsaye da kalmominsa na kansa. A cikin Hudubarsa ta kan Dutse Ya bayyana cewa: ‘Kada ku yi zaton na zo ne domin in rushe shari'a, ko annabawa; ban zo domin in rushe ba, sai dai domin in cika. Gama hakika ina gaya muku, har sai sama da ƙasa sun shuɗe, ko ɗigo ɗaya ko wani ƙaramin alama ɗaya ba za su gushe daga shari'a ba ko kaɗan, sai an cika duka. Saboda haka duk wanda zai karya ɗaya daga cikin waɗannan mafi ƙanƙantan dokoki, ya kuma koyar da mutane haka, za a ce shi mafi ƙanƙanta ne a cikin mulkin sama; amma duk wanda zai aikata su ya kuma koyar da su, shi ne za a ce mai girma ne a cikin mulkin sama.’

“Yan Katolika na Roma suna amincewa cewa cocinsu ne ya yi canjin Assabaci, kuma suna kawo wannan canjin da kansa a matsayin hujjar ikon koli na wannan coci. Suna bayyana cewa ta wurin kiyaye ranar farko ta mako a matsayin Assabaci, Furotesta suna amincewa da ikon ta na kafa doka cikin al'amuran Allahntaka. Cocin Roma ba ta yi watsi da iƙirarinta na rashin

kuskure ba, kuma sa'ad da duniya da majami'un Furotesta suka karɓi assabacin karya da ita ce ta kirƙira, a zahiri suna amincewa da iƙirarinta. Suna iya ambaton ikon manzanni da na ubannin coci don k re wannan canji, amma kuskuren tunaninsu yana da sauƙin ganewa. Mabiyyin Paparoma yana da kaifin basira har ya ga cewa Furotesta suna ruɗin kansu, da yardarsu suna rufe idanunsu ga gaskiyar abin da yake a cikin wannan al'amari. Yayin da tsarin Lahadi yake samun karɓuwa, yana farin ciki, yana jin tabbaci cewa a farshe zai kawo dukan duniyar Furotesta farksashin tutar Roma." Signs of the Times, Nuwamba 1, 1899.